

Aan
de gemeenteraad

Datum 7 april 2020
Zaaknummer InProces BBV: 2020-0043462
Betreft Raadsinformatiebrief over Regiovisie Geweld Hoort
Nergens Thuis

Vergadering van
Portefeuillehouder: Peter Heijkoop
Begrotingsprogramma Sociaal en Zorgzaam Dordrecht
Pijler Sociale Leefomgeving
Kernteam/Opgave: Stad - Zorg & Ondersteuning
Auteur: Simone Ververs
E-mail: s.ververs@dordrecht.nl
Verantwoordelijke:
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

Op 9 maart jl. is de regiovisie "Geweld Hoort Nergens Thuis" (GHNT) vastgesteld in het college.

Wat is de te delen informatie?

Dordrecht onderschrijft, samen met alle gemeenten in Nederland, de visie 'eerst samenwerken voor veiligheid, dan samenwerken voor risico gestuurde zorg' als basis voor de regionale samenwerking rondom huiselijk geweld en kindermishandeling. De visie is erop gericht om de complexe cirkel van geweld duurzaam aan te pakken. Er is stevig beleid en adequate uitvoering nodig, gericht op een vlot functionerende keten. Het gaat hierbij om de hele keten van preventie, signaleren en melden naar werken aan directe en stabiele veiligheid en duurzaam herstel. 'Geweld hoort nergens thuis' is een landelijk programma dat werkt in opdracht van de ministeries VWS en JenV en de VNG en richt zich op de fase waarin huiselijk geweld, verwaarlozing en kindermishandeling al plaatsvinden.

De regiovisie voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling (HGKM) geeft lokale invulling aan deze landelijke visie en het landelijke programma en heeft als doel meer samenhang en betere sturing in beleid en aanpak te brengen. In de regiovisie worden de doelstellingen preventie, signalering en melding (eerder en beter in beeld) en werken aan directe en stabiele veiligheid en duurzaam herstel (stoppen en duurzaam oplossen) toegelicht en uitgewerkt in het actieplan, samen met een voorgestelde aanpak voor specifieke groepen. Het bij deze regiovisie horende actieplan wordt ontwikkeld voor de periode tot en met 2021. Het actieplan werkt de belangrijkste uitdagingen in de regio uit in een drietal actielijnen voor de komende jaren.

Actielijn 1: Eerder en beter in beeld

Een effectieve aanpak vraagt onder andere om een krachtige lokale infrastructuur via wijkteams en jeugdteams. Deze teams hebben een belangrijke rol in het signaleren en bespreekbaar maken van

huiselijk geweld en kindermishandeling. Samenwerken voor veiligheid begint bij het tijdig signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling. Hiervoor is bewustwording nodig, vaardigheden om het geweld bespreekbaar te maken en deskundigheid over hoe te handelen.

Actielijn 2: Stoppen en duurzaam oplossen

We zetten ons in om geweld zo snel mogelijk te stoppen en stabiele veiligheid en herstel van door de betrokkenen opgelopen schade te realiseren. Om de cirkel van geweld duurzaam te doorbreken is er een situatie van structurele veiligheid nodig. Daarna is er ruimte om de oorzaken aan te pakken en kan er gewerkt worden aan herstel van (ontwikkelings-)schade.

Actielijn 3: Specifieke groepen

Voor een aantal doelgroepen met specifieke problemen is specialistische expertise nodig en/of een bijzondere en gerichte aanpak. Het gaat om groepen die extra kwetsbaar zijn en niet altijd direct te herkennen zijn. We vinden het belangrijk dat er in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling aandacht is voor en kennis is van deze kleinere en grotere doelgroepen.

Het regionale actieplan benoemt diverse prioriteiten, uitgewerkt in onderstaande projecten. Deze prioriteiten komen deels voort uit de regionale en lokale wensen en deels door de landelijke ontwikkelingen (zoals aandacht voor complexe casuïstiek (MDA++) en Centrum Seksueel Geweld). De projecten zijn intussen gestart en kennen een doorlooptijd tot eind 2021.

1. **Versterken lokale infrastructuur**

De sociale wijkteams en de jeugdteams zijn de voordeuren voor informatie, advies, ondersteuning en initiatief voor bewoners. Het convenant samenwerkingsafspraken is de basis voor samenwerking met Veilig Thuis. Er zijn leertafels en aan de hand van een zelfscan wordt bepaald welke investeringen nodig zijn om de teams te versterken.

2. **Ouderenmishandeling**

Naarmate mensen ouder en afhankelijker worden zijn er meer gevaren in de directe omgeving waar ze mee worden geconfronteerd. Deze toenemende kwetsbaarheid kan resulteren in allerlei vormen van mishandeling. Financiële uitbuiting is er een van. Een stevig netwerk om de meest kwetsbare ouderen te beschermen is hierbij van belang.

3. **Complexe scheidingen**

De gemeenten Dordrecht, Papendrecht en Zwijndrecht zijn een project gestart waarbij een gespecialiseerd adviesteam ondersteuning kan bieden bij de problematiek die zich kan aandienen bij complexe scheidingen waar kinderen bij zijn betrokken.

4. **Meldcode en voorlichtingen**

Per 1 januari 2019 is er een aangescherpt 5 - stappenplan met een afwegingskader gebaseerd op de wet Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Dit stappenplan is te gebruiken om te beslissen of iemand een melding gaat doen bij Veilig Thuis. Veilig Thuis organiseert bijeenkomsten voor diverse groepen waarbij de stappen van de meldcode uitgebreid aan de orde komen. Tevens zijn er plannen om georganiseerde bijeenkomsten te houden voor grotere groepen professionals.

5. **MDA++**

De aanpak van de meest complexe casuïstiek waarbij zorg en straf samenkomen is multidisciplinair en zal met alle sectoren worden opgepakt.

6. **Ervaringsdeskundigheid**

Het praten met en door ervaringsdeskundigen met slachtoffers is nog niet ingevoerd in deze regio. Ervaringen in andere regio's zijn positief over de inzet in casussen met huiselijk geweld situaties.

7. **Aanpak Seksueel geweld**

Mensen die te maken hebben met seksueel geweld zijn vaak verward, voelen schaamte en zijn bang voor represailles of reacties van familie of vrienden. In het uitvoeringsplan is aandacht voor deskundigheidsbevordering, netwerkoverleg en het opstellen van een sociale kaart.

8. **Traumascreeening**

Slachtoffers en plegers van huiselijk geweld kampen bovengemiddeld vaak met trauma's. Er is nog weinig aandacht voor dit fenomeen. De schade komt meestal later. Het goed

kunnen afwegen of traumascreening nodig is belangrijk. Daarmee kunnen trauma's op tijd worden behandeld. Het opstellen van een afwegingskader en het organiseren van behandel aanbod in de regio zijn de doelen voor de komende tijd.

9. **Handle with Care**

Het project Handle with Care is een uitermate geschikt instrument om op een eenvoudige manier steun te geven aan kinderen, betrokken bij huiselijk geweld, op school. Politie, leerplicht en onderwijs zijn de partijen waar afspraken mee moeten worden gemaakt om dit te realiseren.

Actuele ontwikkelingen vanwege de Corona - maatregelen:

Als gevolg van de maatregelen om het Coronavirus in te dammen zijn veel mensen nu (meer) thuis. Vooral voor gezinnen in kwetsbare situaties zijn er zorgen over de druk die dit met zich meebrengt. Vanaf de eerste week waarin de oproep om zoveel mogelijk thuis te werken werd gedaan, is het aantal meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling bij Veilig Thuis gestegen. Veilig Thuis, het Zorg- en Veiligheidshuis Zuid Holland Zuid, de Sociaal Wijkteams en Stichting Jeugdteams zijn deze week (30 maart) gestart met een crisismeldpunt jeugd. Daarnaast is het ook voor kinderen in kwetsbare posities mogelijk gebruik te maken van kinderopvang dan wel opvang op scholen, onder bepaalde voorwaarden. Wij verwijzen u voor de richtlijnen ten aanzien van deze opvang naar de bijlage.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Voor de zomer van 2020 zullen de ontwikkelplannen verder worden uitgewerkt en toegepast. Besluitvormingsvoorstellen zullen, indien nodig, separaat aan u worden voorgelegd. Over de verdere voortgang zullen wij u in het najaar 2020 via een raadsinformatiebrief informeren.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Het regionaal actieplan kent een looptijd tot en met 2021. Vanuit het ministerie krijgt de centrumgemeente Dordrecht tot en met 2021 de kosten voor de regionaal projectleider Geweld hoort nergens thuis vergoed. De realisatie van het uitvoeringsprogramma van de regiovisie wordt bekostigd vanuit de Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang en lokale gemeentelijke middelen. Daarnaast hebben wij van het Rijk voor het verstrekken van de lokale infrastructuur en de aanpak van ouderenmishandeling middelen ontvangen uit de landelijke projectenpool 'Van denken naar doen'.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Vaststellen regiovisie 'Geweld Hoort Nergens Thuis' - Collegevoorstel;

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Op 10 maart jl. is de regiovisie "Geweld Hoort Nergens Thuis" door het college vastgesteld.

Bijlagen

1. Versie 1.0 Richtlijnen opvang kinderen in kwetsbare positie 200320
2. Concept Regiovisie en Actieplan HGKM ZH-Z